

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

25 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte - Timofti Vladimir

Judecătorii - Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena și Diaconu Iurie

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iulie 2020, în cauza penală în privința lui

Bejenari Anatolie XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în mun.
XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.03.2019 – 19.07.2019;

Instanța de apel: 12.02.2020 – 16.07.2020;

Instanța de recurs: 24.09.2020 – 25.05.2021.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 19 iulie 2019, *cauza fiind examinată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, Bejenari Anatolie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoare, pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani.

În conformitate cu art. 79 alin. (1) Cod penal, pedeapsa complementară obligatorie nu a fost aplicată.

Acțiunea civilă înaintată de către Cașu Artiom în privința lui Bejenari Anatolie a fost respinsă, ca neîntemeiată.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că la 14 ianuarie 2019, în jurul orei 13:00, Bejenari Anatolie, conducând autocamionul de model XXXXX, cu numerele de înmatriculare XXXXX, cu semiremorca „XXXXX”, cu numere de înmatriculare XXXXX, fiind treaz, deținând permisul de conducere valabil pentru tipul mijlocului de transport pe care-l ghida, se deplasa pe str. XXXXX, din mun. Chișinău. Astfel, în timpul deplasării, conducătorul auto Bejenari Anatolie, nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, nu a luat în considerație starea lucrurilor în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva

accidentelor și consecinței acestora, nu a ținut cont de semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră și totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, ignorând astfel prevederile pct. 45 al Regulamentului Circulației Rutiere (În continuare RCR), conform căruia: 1) Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră. 2) În cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, la fel a încălcat și prevederile pct. 49) din RCR, care prevede că: în funcție de viteza de deplasare, conducătorul de vehicul trebuie să lase liber în spațiu (distanța) față de vehiculul precedent care, în caz de frânare bruscă a acestuia i-ar permite să oprească evitând coliziunea, și prin urmare a tamponat din spate mijlocul de transport de model „XXXXX” cu numere de înmatriculare XXXXX, condus de către Cașu Artiom, care la acel moment se deplasa în aceeași direcție și vira la dreapta spre stația de alimentare „Rompetrol”.

În rezultatul accidentului rutier, pasagerului autovehiculului de model „XXXXX”, Lunca XXXXX, i-au fost cauzate conform raportului de expertiză judiciară nr. 201903C0201 din 18.02.2019, vătămări corporale grave, manifestate prin trauma închisă a abdomenului cu lezarea traumatică a splinei complicată cu hemoragie internă și excoriații pe față, și care se află în legătură cauzală cu decesul acestuia, survenit la 20.01.2019.

Acțiunile lui Bejenari Anatolie au fost încadrate în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, *încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcarea ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.*

3. Procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul principal, Baraliuc Daniel, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Bejenari Anatolie, condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, prin aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, art. 79 Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă, în mărime de 2000 unități convenționale, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, inclusiv, de a se încasa din contul inculpatului în contul statului, cu titlu de cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizelor medico-legale, suma de 3590 (trei mii cinci sute nouăzeci) lei.

În susținerea apelului declarat, acuzatorul de stat a invocat faptul că, deși instanța de judecată, a dat aprecierea corectă circumstanțelor de fapt a cauzei și l-a condamnat pe inculpatul Bejenari Anatolie în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, totuși, aceasta nu a ținut cont de faptul că la stabilirea pedepsei este necesar de a lua în considerație criteriile de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 75 Cod penal. Astfel, instanța de judecată, la stabilirea pedepsei inculpatului în baza infracțiunii săvârșite, nu a ținut cont de faptul că acesta a comis o infracțiune gravă care a fost soldată cu o consecință gravă – lui Lunca XXXXX i-au fost cauzate

conform raportului de expertiză judiciară nr.201903C0201 din 18.02.2019, vătămări corporale grave, manifestate prin trauma închisă a abdomenului cu lezarea traumatică a splinei complicată cu hemoragie internă și excoriații pe față, și care se află în legătură cauzală cu decesul acestuia, survenit la data de 20.01.2019.

Aceste circumstanțe denotă, că comportamentul inculpatului indică asupra neatenției acestuia în timp ce se află în trafic, expunându-i la un pericol și pe ceilalți participanți la trafic. Luând în considerație faptul, că mijlocul de transport este o sursă de pericol sporit, care în cazul unei exploatare neconforme poate genera un prejudiciu de o gravitate înaltă, Bejenari Anatolie, fiind conducătorul de vehicul, cunoștea că urma să respecte cu strictețe normele Regulamentului Circulației Rutiere, însă a ignorat totalmente regula stabilită precum că în cazurile în care în câmpul vizual în spate este limitat, conducătorul trebuie să recurgă la ajutorul altei persoane, aflate în afara autovehiculului.

La stabilirea pedepsei, acuzarea a considerat necesară aprecierea acțiunilor inculpatului, sub aspectul prejudiciului cauzat relațiilor sociale ocrotite de legea penală, condițiile intervenirii lor, precum și atitudinea inculpatului aferent infracțiunii comise.

În sensul expus, acuzarea a sesizat, că infracțiunea incriminată inculpatului Bejenari Anatolie, a atentat la relațiile sociale cu privire la securitatea circulației rutiere și sănătatea persoanei, săvârșită din imprudență, este gravă, pentru care sancțiunea prevede închisoare de la 3 la 7 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Luând în considerație comportamentul post-infracțional al inculpatului, conlucrarea cu organul de urmărire penală, căința în comiterea infracțiunii, repararea benevolă a pagubei pricinuite, acuzarea a considerat oportună stabilirea pedepsei cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, adică aplicarea pedepsei mai blândă decât pedeapsa închisorii, prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal - amendă. Totodată, a menționat că, la individualizarea pedepsei, instanța de apel urma a ține cont de faptul că inculpatul Bejenari Anatolie nu este invalid, nu suferă de careva maladie (la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află), este apt să muncească și să achite amenda stabilită ca pedeapsă principală, în temeiul art. 79 Cod penal. Mai mult, conform materialului caracterizant, s-a stabilit că inculpatul Bejenari Anatolie este angajat în câmpul muncii în calitate de conducător auto la XXXXX", având un salariu.

Cu privire la pedeapsa complementară, procurorul a menționat că instanța de fond nu a aplicat în cazul dat prevederile art. 79 Cod penal, deși urma să aplice prevederile art. 78 alin. (2) Cod penal.

De asemenea, procurorul a subliniat că prima instanță urma să încaseze cheltuielile de judecată din contul inculpatului, deoarece urmărirea și judecarea unei cauze penale ocazionează efectuarea de cheltuieli pentru întocmirea și transmiterea actelor de procedură, pentru administrarea probelor și conservarea mijloacelor materiale de probă, cu retribuirea apărătorilor, precum și cu orice alte cheltuieli necesare normalei desfășurări a procesului penal.

3.1. Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul principal, Călugăreanu Vitalie, a depus apel suplimentar, prin care a solicitat admiterea parțială a apelului depus de către procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul principal, Baraliuc Daniel, și admiterea totală a apelului suplimentar în cauză, casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care lui Bejenari Anatolie, recunoscut vinovat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ Cod procedură penală, să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Astfel, prin apelul suplimentar, acuzarea a invocat noi argumente ce indică la soluția eronată dispusă în conținutul sentinței contestate, și anume stabilirea pedepsei prea blânde inculpatului Bejenari Anatolie în coraport cu fapta comisă și consecințele survenite, fiindu-i aplicate neîntemeiat prevederile art. 90 Cod penal.

A invocat, că procurorul participant în prima instanță, nu a orientat corect instanța, la aplicarea art. 79 Cod penal față de inculpat cu stabilirea unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 1800 u.c., cât și neîntemeiat a solicitat privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe o perioadă de 3 ani, pe când Codul penal la data săvârșirii infracțiunii prevedea - anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Ținând cont de cele expuse supra, a reiterat că prima instanță nu a individualizat pedeapsa potrivit prevederilor art. 61, 75 Cod penal, cât și a aplicat neîntemeiat prevederile art. 79 Cod penal față de pedeapsa complementară, iar aceasta s-a soldat cu stabilirea unei pedepse neechitabile.

A invocat că prima instanță, la stabilirea pedepsei inculpatului sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia, a ignorat faptul că, Bejenari Anatolie a comis o infracțiune gravă, soldată cu decesul victimei, deci cu un impact social acut în societate și a stabilit inculpatului pedeapsă sub formă de închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Totodată, prima instanță urma a ține cont de practica judiciară, or, temei pentru aplicarea unei pedepse mai ușoare decât cea prevăzută de lege, conform art. 79 Cod penal, pot servi numai circumstanțele excepționale ale cauzei inclusiv și caracteristica persoanei vinovatului, pe când la caz careva circumstanțe excepționale nu au fost stabilite.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iulie 2020 a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința primei instanțe doar în partea stabilirii pedepsei și pronunțată, în acest sens, o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Bejenari Anatolie, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit o pedeapsă de 4 (patru) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. În temeiul art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoare, pe o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani. S-a încasat de la Bejenari Anatolie în beneficiul statului cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizei medico-legale

nr. 20103C0201 din 19.02.2019, în sumă de 3 208 lei (trei mii două sute opt lei). În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a enunțat că prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Bejenari Anatolie în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel a reținut că, prima instanță nu a acordat deplină însemnătate rigorilor art. 75 Cod penal, nu și-a argumentat riguros soluția la capitolul stabilirii pedepsei și nu a motivat din care considerent a ajuns la concluzia aplicării inculpatului a pedepsei în formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu suspendarea acesteia pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

În acest sens, instanța de apel a remarcat că, sancțiunea închisorii numite inculpatului Bejenari Anatolie, este mult prea blândă și neproportională în raport cu fapta comisă, și urmările prejudiciabile, or, imprudența la trafic, admisă de către inculpatul Bejenari Anatolie a generat survenirea decesului victimei Lunca Ion, și cu atât mai mult, fiind pusă în pericol viața și sănătatea și a altor participanți la traficul rutier.

În atare circumstanțe, instanța de apel a considerat că, față de inculpatul Bejenari Anatolie urmează a fi aplicată o pedeapsă penală principală mai aspră, și anume privarea de libertate pe un termen de 4 ani, sancțiune care în viziunea instanței de apel va duce la corectarea și reeducarea inculpatului, în spiritul respectării cu strictețe a normelor de drept.

Totuși, instanța de apel a considerat necesar de a acorda inculpatului Bejenari Anatolie o șansă de reîncadrare în societate, și corectare și reeducare, aplicând față de acesta rigorile art. 90 Cod penal, dispunând suspendarea pedepsei închisorii numite pe un termen de probațiune de 3 ani, învederând lipsa circumstanțelor agravante, personalitatea ultimului, care anterior nu a fost condamnat, a comis pentru prima dată faptele ilegale, a recunoscut vinovăția integral, la medicul psihiatru nu se află, prin urmare este echitabilă aplicarea unei pedepse cu suspendarea condiționată pe un termen de probațiune.

În continuare, instanța de apel a apreciat ca fiind pripită concluzia primei instanțe privind excluderea aplicării în privința inculpatului Bejenari Anatolie a sancțiunii complementare, anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, în temeiul art. 79 alin. (1) Cod penal, întrucât, la caz, nu s-au identificat careva circumstanțe excepționale, care ar genera excluderea sancțiunii penale obligatorii, or, recunoașterea vinovăției, colaborarea cu organul de urmărire penală, faptul că s-a interesat de soarta părții vătămate și a contribuit financiar, duce un mod de viață și faptul că este unicul întreținător al familiei, nicidecum nu constituie circumstanțe excepționale care ar genera neaplicarea anulării de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Concomitent, instanța de apel a considerat necesar de a admite cerința procurorului, privind încasarea din contul inculpatului Bejenari Anatolie a cheltuielilor judiciare, în cuantum de 3 208 lei, pentru efectuarea expertizei medico-legale nr. 20103C0201 din 18.02.2019, din motiv că aceste cheltuieli au fost suportate în legătură cu necesitatea stabilirii circumstanțelor și împrejurărilor survenirii decesului victimei, aceasta fiind una obligatorie, însă survenită urmare a acțiunilor imprudente ale inculpatului în traficul rutier.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror, prin care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei.

În dezvoltarea motivelor de recurs, recurentul a reiterat că instanța de apel a omis să se expune asupra apelului suplimentar depus la data de 04 iunie 2020 (în termeni legali) de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, cât și în fapt, acuzarea consideră că instanța de apel greșit a individualizat pedeapsa inculpatului Bejenari Anatolie, prin menținerea neîntemeiată a prevederilor art. 90 Cod penal.

Sustine, că prin neexpunerea asupra apelului suplimentar formulat, a fost afectată hotărârea și această încălcare nu poate fi înlăturată decât prin desființarea hotărârii pronunțate.

De asemenea consideră că, instanța de apel, stabilind inculpatului Bejenari Anatolie o pedeapsă prin prisma art. 90 Cod penal, a ignorat prevederile art. 61, 75 Cod penal, 384 alin. (3) Cod de procedură penală. Astfel, pronunțând o decizie de condamnare la pedeapsa cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pentru comiterea unei infracțiuni cu un grad prejudiciabil sporit, fiind periclitată ordinea de drept, nu a fost atins scopul principal, și anume, prevenirea de comitere de noi infracțiuni de către inculpat, precum și de către alte persoane, restabilirea echității sociale.

Menționează acuzarea, că dispoziția art. 90 Cod penal obligă instanța de judecată să indice expres în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei, care însă nu este motivat de către instanța de apel, limitându-se doar la enumerarea circumstanțelor pe care le consideră atenuante.

Așadar, enunță că circumstanțele și consecințele comiterii infracțiunii denotă că cel mai eficient mijloc de corectare a inculpatului este pedeapsa cu închisoare, concluzie ce derivă, inclusiv, din gravitatea faptei comise și de pericolul social.

Ținând cont de cele expuse precum și faptul că instanța de apel nu și-a motivat pe deplin concluzia de menținere a prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, consideră că instanța de apel greșit a conchis că corectarea inculpatului este posibilă fără a fi izolat de societate.

6. Judecând recursul ordinar declarat și verificând argumentele invocate în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis din următoarele motive.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul recursului declarat de acuzatorul de stat, acesta se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când *6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, și când 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal lărgit constată că criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată.

În acest context instanța de recurs menționează, că conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Parcurgând aceste considerente, Colegiul penal lărgit relevă că, aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs,

întrucât decizia contestată nu conține motive clare pe care se întemeiază soluția pronunțată.

În susținerea concluziei formulate, instanța de recurs menționează, că argumentele invocate de recurent își găsesc reflectare în temeiurile pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală.

În acest context, Colegiul penal lărgit constată, că prin *sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 19 iulie 2019*, Bejenari Anatolie a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, iar în temeiul art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoare, pe o perioadă de probațiune de 2 ani. Totodată, în conformitate cu art. 79 alin. (1) Cod penal, pedeapsa complementară obligatorie nu a fost aplicată.

Procurorul în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul principal, Baraliuc Daniel, a contestat sentința cu apel, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Bejenari Anatolie, condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, prin aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, art. 79 Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă, în mărime de 2000 unități convenționale, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, inclusiv, de a se încasa din contul inculpatului în contul statului, cu titlu de cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizelor medico-legale, suma de 3590 lei (f.d.228-232, Vol. I).

Totodată, în apelul suplimentar declarat de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul principal, Călugăreanu Vitalie, s-a solicitat casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Bejenari Anatolie, recunoscut vinovat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală, să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport (f.d. 8- 11, Vol. II).

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iulie 2020 a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința primei instanțe doar în partea stabilirii pedepsei și pronunțată, în acest sens, o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Bejenari Anatolie, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i s-a stabilit o pedeapsă de 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Totodată, în temeiul art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoare, pe o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani. S-a încasat de la Bejenari Anatolie în beneficiul statului cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizei medico-legale nr. 20103C0201 din 19.02.2019, în sumă de 3 208 lei (trei mii două sute opt lei). În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

Analizând, în cumul, aspectele descrise supra, Colegiul penal lărgit atestă, că atât în partea introductivă, descriptivă, cât și dispozitivul deciziei atacate, nu este

menționat că se judecă, inclusiv, apelul suplimentar declarat de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul principal, Călugăreanu Vitalie, fapt ce denotă omisiunea instanței de apel de a judeca și a se expune în privința apelului suplimentar declarat de către acuzare. Astfel, instanța de recurs ordinar menționează, că aceste circumstanțe contravin jurisprudenței constante a Curții Supreme de Justiție, conform căreia, atât apelul, cât și motivele din apel trebuie examinate printr-o analiză obiectivă, completă și sub toate aspectele de fapt și de drept, confruntându-le cu întreg materialul probator al cauzei.

Temeiurile expuse în pct. 3.1. din prezenta decizie, de fapt, sunt fondul apelului și neexpunerea asupra acestora reprezintă neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel.

Motivarea insuficientă efectuată de instanța de apel, se apreciază ca un viciu de judecată care afectează hotărârea adoptată și reprezintă temei legal de a casa decizia atacată și a dispune rejudecarea cauzei în instanța de apel.

Rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite.

O decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs.

Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției.

Prin urmare, dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar și obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse (*§ 30, 31 cauza Fomin vs R. Moldova, decizia din 11 octombrie 2011*).

De asemenea, Colegiul penal statuează, că potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Cu referire la aceste aspecte, instanța de recurs reține, că stabilindu-i inculpatului Bejenari Anatolie pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, pedeapsa închisorii cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, pe o perioadă de probațiune de 3 ani, instanța de apel, *făcând abstracție de la apelul suplimentar declarat de către procurorul Călugăreanu Vitalie*, nu a motivat din care considerente a ajuns la concluzia dispunerii suspendării condiționate a pedepsei închisorii, cu toate că dispoziția art. 90 Cod penal obligă instanța de judecată să indice expres în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei.

Prin urmare, deși sentința primei instanțe a fost criticată de către acuzatorul de stat Călugăreanu Vitalie sub aspectul blândeții pedepsei, instanța de apel nu a motivat suficient necesitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal în privința acestuia, limitându-se doar la enumerarea circumstanțelor atenuante, or, stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia se aplică doar în concordanță cu fapta comisă și consecințele acesteia, ținând cont de gradul de pericol social al infracțiunii comise. Astfel că la caz, instanța de apel nu a ținut cont de faptul, că în urma acțiunilor prejudiciabile ale inculpatului a survenit decesul victimei Lunca Ion.

Drept urmare, având în vedere considerentele menționate anterior, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia, că la judecarea cauzei instanța de apel a admis erori, care nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar. Erorile menționate sunt erori de drept procedural și se încadrează în art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, deoarece se referă la procedura de motivare a soluției instanței de apel, precum și la individualizarea pedepsei și se consideră temeiuri de recurs.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs, ea casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să se pronunțe asupra motivelor invocate de procuror în apelul suplimentar, să individualizeze pedeapsa conform prevederilor legale, și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 iulie 2020, în cauza penală în privința lui **Bejenari Anatolie** XXXXX, și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **02 iulie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Diaconu Iurie